

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Kész évre	10	—	kr.
Felévre	5	—	"
Negyedévre	2	—	"
Egy hónapra	1	—	"

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Először hasábos petit sorozat 5 kr. Nagyobb terjedelmű a töltésű hirdetések alkalmán szerinti jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 30 kr.

Kossuth Lajos gyalázói.

Zimándy és Zelenyák

Zimándy Ignác török-bálinti plébánosnak, akit tegnap hazaárulónak bélyegzett az egész magyar sajtó, Kossuth Lajost gyalázó bécsi könyvéért, ma lársa akadt. Ma megkaptuk Bécsből Zimándy könyvét s ennek a czimlapján az olvasható, hogy Zimándy szennyíratát Zelenyák János bessei plébános, a volt néppárti orsz. képviselő fordította le németre s ő adta ki.

Magából a könyvből azt látjuk, hogy az nem azonos Zimándynak két év előtt Budapesten hasonló czimen megjelent könyvével. A budapesti könyvnek ugyanis csak a sorai között buzlított a rágalom, a bécsi könyv maga csupa bűz.

A legkellemetlenebb újágrói feladat e könyvvel foglalkozni s az abban foglalt pszichológusokat s hazaáruló rágalmakat magyar tollal, magyar betűvel terjeszteni.

Lelkünk felháborodásának, keblünk undorának legyőzésével mégis eleget teszünk e köteletségünknek, mert e nélkül nem állíthatjuk a magyar közvélemény ítélőszéke elé a két bűnöst: Zimándyt és Zelenyákat.

Kossuth Lajos fia sajtópört indít apja emlékezetének meggyalázói ellen. Amit azonban Zimándy és Zelenyák el-

követtek, azt nem torolhatja meg csupán a fiu, mert első sorban a magyar nemzet ellea irányul a történelme egyik legdicsőbb alakját bemocskolni akaró merénylet. Zimándyra és Zelenyákra merényletükért a magyar közvéleménynek kell lesújtani: Valósággal népitételre van velök szemben szükség.

De nemcsak Zimándy és Zelenyák plébánosokat kell felelőségre vonni, hanem a pártot is, amelyhez tartoznak: a néppártot, amelynek képviselői, illetőleg jelöltjei voltak. A néppártnak: Zichy Nándoréknak, Molnár Jánoséknak nyilatkoznia kell, hogy vajjon fentartják-e a szolidaritást Zimándyval és Zelenyákkal, avagy ők fognak e előjárni abban, hogy kilökje kebeléből a magyar társadalom megbocsáthatlan büneért e két belpoklost. Zichy Nándor grófnak különösen nyilatkoznia kell, mert az még sem járja, hogy a néppárt kisebb-nagyobb korifeusai hol o panszlávokkal cimborálnak, hol Bécsben keresnek szövetséget ellenségeinkkel, a vezér: Zichy Nándor gróf azonban óvatosan mindig csak a háttérben marad. Most elő kell állnia és színt vallania, mert ő felelős mindazért, amit pártja és pártjának tagjai politikailag cselekszenek.

*
A hírhedt könyv ismertetésére mindenekelőtt közöljük hű másolatában a czimlapját:

LUDWIG KOSSUTH

vor dem

Richterstuhle der Weltgeschichte.

Allen Kossuthverehrem zur Beherrigung und Belehrung
ungarisch verfasst und herausgegeben

von

IGNAZ ZIMÁNDY

Priester und Consistorialrath der Stuhlweissenburger Diöcese, diplom. Obergymnasialprofessor, gew. Reichstags-Abgeordneter und Pfarrer zu Török-Bálint
1896.

Mit Genehmigung und Hilfe des Verfassers in's Deutsche übertragen und herausgegeben

von

JOHANN ZELENYÁK

Doctor der Theologie Pfarrer zu Besse.

Preis 1 fl. 40 kr.

B u d a p e s t.

Selbstverlag des Uebersetzers

1898.

Heinrich Kirsch

Wien, I. Singerstrasse 7.

A „DEBRECZEN“ TARCZAJA.

A tiltó angyal.

A Debreczeni tárczaja.

Írta: **Vértesy Gyula.**

Kényelmesen elhelyezkedtem a vasuti kocsiban és éppen a függönyöket akartam összehuzni, hogy senki se háborjasson. — mikor a folyosóról egyszerre csak rám kiált valaki:

— Szervusz! Megyek át hozzád!

Nem mondhatja az ember, hogy a kedves barátja csak maradjon ott, ahol van, sőt még örvendő arcot is kell vagni a kellemetlen vizithez:

— Igazán örvendek. Oly rég láttalak.

Csakugyan rég láttuk egymást. Sajátosan jó dolog is, hogy két ember, aki valaha jó barátságban volt egymással, hogy elidegenedhetik egymástól Budapestben. Megesik, hogy néha évekig sem találkoznak és ezalatt jön egy csomó újabb ismeretség, egy csomó új barát, a kikkel napról-napra együtt vagyunk és a régit szépen elfelejtjük.

Jóformán a nevét is alig tudtam már ennek az urnak. Csak, hogy gondolkozom rajta, jutott az eszembe, hogy Béni a keresztneve. A vezetékneven iteletnapig gondolkozhattam volna. Szerencsére a keresztnev pótlására ott volt az öregem, melyet használni szoktunk,

mikor nem tudjuk hogy szólítani valamelyik ismeretlen ismerősünket.

— Hogy vagy öregem? Honnan?

Nagy bőbeszédűséggel elbeszélte azután Béni nem csak azt, hogy honnan jön, de azt is, hogy mit csinált azóta, a mióta nem láttuk egymást.

— Elég jól folyik a dolgom! Azt tudod, hogy mérnök vagyok. Furcsa, hogy Pestben nem találkoztunk, itt meg az ország tulsó felén összehoz a véletlen.

No de ugy-e, ezentul lesz majd valami közös kávéházunk, ahol találkozunk. Igen, mérnök vagyok. Az első magyar biztosító társaság-nál vagyok alkalmazva, a becslési osztályon. Sokat utazom, természetesen a napi díjak mellett; a fixumom is elég szép ezenkívül. — Persze, nem nagyon régóta van így! Sokat nyomorogtam, míg ide jutottam.

— A vizsgák nehezen mentek, biz én el is buktam egyszer-kétszer, aztán meg nem tudtam alkalmazást találni, a vállalkozók keveset fizettek, végre a városhoz jutottam be napdíjas mérnöknek. De bizony ebből is alig tudtam megélni. — Beleusztam az adósságokba! Csak most kezdek valahogy kiszisztázódni.

— Miért nem néztél valami gazdag lány után? — Csinos fiu vagy, diplomád van, könnyen kaphattál volna, szaz hogy kaphatsz most is!

— Most már majd nézek! De eddig szamár voltam.

Nagyt sóhajtott és elhallgatott, mintha gondolkodott volna rajta, hogy mondja-e a dolgot tovább.

— Eh, miért ne mondanám el! Nincs ezért okom szégyenkezni. És te, aki magad is ideális ember vagy, aligha nevétsz ki. Nagyon szerelmes voltam valakibe. Egy nagyon, nagyon szegény kis lányba. Ő is nagyon szeretett, de végre is férjhez ment, mert én nem vehettem el. Mostanában nemrég találkoztunk újra és vége lett a szerlelemnek. Most már nem gondolok rá többé szerelemmel, a miut hogy ő se reám és csak mint jó barátok, úgy gondolunk egymásra. Nem kiábrándulás volt ez, csak inkább a magunk megbecsülése.

Nagyobb érdeklél és több rokonszenvvel néztem a csinos, fiatal férfira, a ki szinte gyermekesen ábrándozó tekintetével, meleg hangon emlegette a becsületet, mikor arról volt szó, hogy egy férjes asszonyt, a ki leánykorában őt szerette — szeressen továbbra is.

Tetszett nekem ez az őszinte legény, a ki a helyett, hogy férjes asszonyok kalandjával dicsekednék (a fiatal uraknak nagyon kedves témája szokott ez lenni) megvallja, hogy arról az egyről is lemondott, mikor az asszony lett, a kit leánykorában nagyon szeretett.

— Érdekel a történet? Elmondhatom röviden? Nagyon poetikus a fiataleja.

— Persze, hogy érdekel! Minden történet, a melynek nem hódítás a vége! Mert

(Magyarul: Kossuth Lajos a világtörténelem ítélszéke előtt. Minden Kossuth tisztelőnek okulására és tanulságára magyarul szerző és kiadta Zimándy Ignác lelkész és a székesfehérvári egyházmegye szentszéki ülnöke okleveles főgimnáziumi tanár, volt képviselő és Törő-Balint plébános. 1896. A szerző beleegyezésével és közreműködésével németre fordította és kiadja Zelenyák János a theologiai tudora és bessei plébános. Ara 1 frt 40 kr. Budapest. A fordító saját kiadása 1898. Heinrich Hirsch Wien, I. Singerstrasse 7.)

A bécsi szennyírat kerántsem azonos Zimándynak »Kossuth Lajos a világtörténelem ítélszéke előtt« ezimén, tehát hasonló ezimén 1896-ban a Szent Gellért nyomdában Budapesten készült könyvével.

A budapesti könyvben Kossuth Lajos életrajzának voltaképpen csak 3 lapot szant, amíg a bécsi német kiadás, amelyben Zelenyák János a bűn társa, több mint 16 íven át foglalkozik Kossuth Lajos személyének gyalázásával. Budapesti műveinek előszavában még azt írja a jezsuita, hogy szem előtt tartotta a »de mortuis nil, nisi bene« elvet s forrasmunkául idézi Heutaller és Gracza műveit, addig Bécsben, ahol biztonosságban veite érezni magát, hazudik és káromkodik bőségesen.

Budapesten még tudta Zimándy, hogy Kossuth Lajos Monokon született, Bécsben már a történelmet hamisítólágot azt hazudja, hogy Liszka született, hozzátéve, hogy Liszka tótul rókat jelent s Kossuth mint ravasz róka hol mint tót a tótokat, hol mint magyar a magyarokat bélonidította el Kossuth Lajos születésének gyalázásával kezdődik Zimándy történetírása. Azt írja a többi közt, hogy bajos eldönteni, hogy Kossuth apja multa-e felül Kossuth anyját a rozszban, avagy pedig megfordítva.

Zimándynak és Zelenyáknak mely elvetemedettségét legjobban jellemzi az, a mit Kossuth anyjáról hazudnak. Egy alkalommal a Satoraljaiújhelyen szűkölködés közt élő özvegy Kossuthné egy gazdagasszonyhoz fényes lakomára volt meghíva. Lakoma közben Kossuthné rosszul lesz és haza akar sietni, de a házi asszony tartóztatja s ápolni kívánja. A mikor le akarják fektetni, — barisnyájából több ezüst kanál hullott ki.

ezekkel már torkig vagyok. Az emberek tíz százaléka másról sem beszél, mint meghódított és lenyűgözött női szivekről! — Lemondással végződő történet kezd már újságzámomba menni a szerelmi történetek mezején.

— Ex pedig azzal végződött! Az ismeretség még technikus koromban történt. Egy kifőző helyre jártam s az asszonyságnak volt egy nagyon csinos kis leánykaja, a ki kiszolgált minket. Valami vidéki ügyvéd özvegye volt az asszony. Maga is sokszor beszélt, de másoktól is hallottam, hogy jómódban éltek s aztán, hogy a férj meghalt, egyszerre koldusokká lettek. Így jutott föl az asszony Pestre, hogy ott a leányt neveltesse. Kosztot adott s abból éldegelt.

A kis Izával nagyon hamar megértettük egymást s elkezdődött az az éveken át tartó idilli viszony, a melyből egy-két ártatlan csókon kívül semmi bűnös emlék nem maradt reánk. Szerettük egymást és a jövőbe vetett bizalommal vártuk az időt, mikor én majd az oltárhoz vezethetem. De bizony ezt hiába vártuk. Az én kis fizetésemmel, a melynek egyrészt még az adósságok is emésztették — bizony nem lehetett volna nekimenni egy házasság anyagi gondjainak. Mi tehát csak vártunk.

E közben Izaék egy nyáron lementek a vidékre valami nagybátyjukat látogatni. — Mikor kikísértem őket a vasúthoz, alig birtam magamon uralkodni. Mintha valami azt sugarta volna egyre: ne eressd el őt, mert elveszítet!

Bocsánatot kérünk olvasóinktól, hogy még ez undorítószemélyen után is folytatjuk Zimándy és Zelenyák »történelmi munkájának« további bemutatását. »Amilyen volt az öreg Kossuthné, olyan volt a leánya is. Elégge megbánhatta ezt férje Breznay s. a. ujhelyi orvos, mert felesége — lopott és holtra itta magát.«

»Ezután így folytatják Zimándy és Zelenyák — »wendet sieh der getreue Pinzel zum Ausmalen eines Diebsvogels, dessen schlimmer Name in aller Mund ist, Ludwig Kossuths.«

»A népmonda szerint egy akasztófan ki-mut ökörtolvaj iskolakönyvek lopásával kezdte bűnös pályáját. Meg lehetünk győződve Kossuth Lajosról is, hogy mar mint gyermek, a mikor a porban játszott, az otthoni élő példát szem előtt tartva, mindent, a mihez hozzáférhetett kezébe kapartott.« Ebből meglehet érteni, hogy mint diák, mint patvarista, mint jurátus, olyannyiszor lopta meg pajtásait, a hányszor csak őszszel a Liszka járó utasnak cipőjéhez sár tapad.«

Nem e gaz rágalmak czáfolatul, hanem a szerzők eljárásának jellemzésül konstatáljuk, hogy e piszkos szavak nem idezettek talán valamely német világbéli Kossuthot piszkoló pamfletről, hanem Zimándynak Zelenyák által németre fordított saját szavai s a 263 lapos vastag könyvben nem hivatkozik ezekre vonatkozólag egyetlenegy — bármily kétes vagy gyanús adatra sem.

Kossuth Lajos élete későbbi folyamára vonatkozólag már aztán hivatkoznak a szennyes tollu szerzők — a Hans-Jörgel-re. E komoly történelmi forrás szerint Kossuth Lajos oly erkölcstelen életet élt, hogy Török grófné elcsapta öt gyermekeinek nevelésétől. Ugyancsak a Hans-Jörgel szerint Eperjesen a 18—20 éves Kossuth mint iszakos, korhely és kártyás volt ismeretes.

»Anya térdénélva bekönyörögte őt a pesti királyi tablahöz expeditornak, de itt főnökeinek fizetését az anyatejjel beszívott tolvaj szervenvelényél fogva elemelte és elkártározta.«

Zimándyék azonban úgy játszik, érezték, hogy mégis kell további hazugságaikhoz valami »adat« s mielőtt tovább hazudtak volna, kibővítették valami történelmi kézikönyvből egy pár kortes nevet. Így történelmi alapon hazudja tovább Zimándy hogy »Eszterházy József gróf zempleni főispán egy alkalommal megvendégezte a megyei tisztviselőket, amikor is elveszett egy arany szelenczeje. Nehány hónap múlva egy fiatal asszonynál pillantották meg a szelenczét aki egész naivul elbeszélte, hogy Kossuth Lajostól kapta ajándékba.

A szelenczétolvajt a megye mégis arvagymámmá nevezte ki, Természetesen, hogy elkártározta az árvák vagyonát az utolsó krajczarig.«

(Bocsánatot kérünk olvasóinktól hogy folytatni vagyunk kénytelen-e az undorító munkát.)

Zimándy történelmi hazudozásai további folyamán eladja, hogy mint éjjelzett lumpolt a Pestre került Kossuth Józsa Gyurié kál a Zrinyiben s végre egy határozott pozitív adattal is áll elő Zimándy. Elmondja azt a rettenetes dolgot, hogy Kossuth a kiből Pestmegyének grófi pénzzel vesztegetett veszedelmes követe vált Ponori Thewrewk Józsefnak 64 frt kölcsönpénzzel 25 esztendeig adósa volt. (Hát 25 esztendeig nem talált az a Thewrewk bíróságot, amelynél pörölhetett volna?)

Ezek a Zimándy-féle történelmek legpiszkosabb részei, amelyek Kossuth Lajos magánbecsületét akartak beszennyezni.

E piszkolódásokhoz képest ugyszólván említett sem érdemelnek a politikai vonatkozásu hazugságok, mint pl. az hogy Kossuth Lajos barátja volt a székesfehérvári szabó legénynek, Libényinek a gyilkos merénylőnek, hogy programját ő tulajdonképpen Dessewffy Aurél gróftól lopta, hogy része volt az emigráció alatt III. Karoly parmai hercegi meggyilkoltatásában, hogy a korona rejtékelyének elarulója voltaképpen azért jött haza, hogy Kossuth Lajos számára lopta el a koronát, hogy menekülése közben magával akarta vinni az állampénztárban levő pénzt is. Ilyen hazugságokat eleget hallhatott a magyar fül a német világban a cseh beameréköl.

Azt hisszük, untig elég ennyi személynéy is Zimándy és Zelenyák galád műveiből arra, hogy teljes undorral forduljon el minden magyar érzesű ember egy a szerzőtől Zimándytól, mint a fordító Zelenyáktól.

Mint említettük, a magyarfajta miatt hazánk területéről kitiltott Deutsches Volk-batt cz. bécsi antiszemita napilap, melynek Vergani a kiadója, kapva kapott Zimándy és Zelenyák könyvén s hosszú tarczaczkékben ismertette azt.

Alig birtunk elválni egymástól. Mintha csak éreztük volna, hogy hosszú időre válunk. Özre nem is jöttek vissza. A mama írta, hogy a nagybácsi beteges és melléte kell maradniok; Iza pedig azt írta, hogy a mamának terve vannak, de hiába vannak, ő sobase lesz a más felesége, csak aze, a kit szeret.

Es azután sűrűn követték egymást a levelek. Valamennyi örök szerelemről es örök hűségéről regélt es arról, hogy en csak érette akarok élni, ő pedig érettem.

Es azután mégis másképp fordult a dolog. Szegény leány utóvégre is halgatott az edes anyjára. Meg a maga szegénységére is. Menyasszonya lett valami vasuti hivata noknak. Hiszen az se volt valami nagy parhie, de annyija volt, hogy eltarhatta a feleségét. Nekem annyim se volt. Az esküvő előtt ír Iza egy rövid levelet. Csak annyi volt benne, hogy bár a körülmények úgy hoztak magukkal, hogy a más felesége legyen, hanem azért, míg él, csak engem fog szeretni.

Kinos vigasztalás volt ez, de valahogy csak belenyugodtam. Anná is inkább, mert lassankint egy nyomorult gondolat fozkelte be magát a lelkembe. A ki szeretett leánykorában, az fog szeretni asszonykorában is. S alig vártam, hogy találkozzam vele. De hiába vártam!

Egyszerre csak nyoma vészett. A nagybácsi, a kiből lenn voltak, meghalt; ami kevesett rájokhagyott. azt eladtak es a mama is elköltözött a leányához. Körü belül négy év előtt történt mindez. Azóta hirt sem hallottam felőlük, míg végre a napokban a véletlen összehozott.

Valami kiküldetésben lenjártam a Dunántul. Mikor megérkezem a vonaton s leszálllok, kit találok az állomás peronján? Iza és a ferjét. A férje volt az állomásfőnök. — Bemutatott neki. Legkisebb zavar sem latszott rajta. Mintha csak futólagos ismerősök lettünk volna. A férj, az sokkal szivélyesebb volt hozzam. Jóképu, magyar legény volt, tele szivességgel es vendég szeretettel.

— A feleségemnek régi ismerőse. — Végtelen örvendek! Ebédre okvetetlen elvarom!

... Iza is hívott. De csak röviden: — Ha ideje engedi, jöjjon!

Nem kellett volna elmennem az asszony hideg hívására, de nem tudtam magamnak parancsolni. R-méltam, hogy beszélhetek vele háborittatlanul es azt is reméltam, hogy hátha feljuthatom a régi szerelmet. Hiába, aljasul önző az ember.

Együtt ebédeltünk. Egy gyönyörű kis szőke baba is ült az asztalnál, az Iza kis leánykaja. Bajos kis gyermek volt, a gyermekkor legédesebb idejében, mikor a gyermek esacsogni kezd.

Ebéd után a főnök urnak le kellett mennie a vonat indításához. Magunk maradtunk, Természetesen első dolgom volt fölleveníteni a mulakát: Emlékezik-e erre, arra? Az estére, mikor először megváltottam neki, hogy szeretem? Az első csókra, az első ölelésre?

— Emlékszik-e? emlékszik-e? Szelden megfogtam a kezét es megcsó-

Ez a kommentár még túl tesz a gyász-magyarokon. A Zimándyok adatai alapján úgy beszél: Kossuthról, mint Schurkeről (azaz Zimándy) a tolvajok királyáról, aki erkölcsileg fajheliénél Rózsa Sándornál, Magyarია hirhedi rablófőnökénél is mélyebben súlydott s akinek élete szakadatlan láncolata volt a gyilkosságoknak, lopásoknak és a leggyalázatosabb gazságoknak s aki — ha be nem következnek az 1848—49. viharos idők, a fegyházban végezte volna életét.

Zimándy és Zelenyák pimaszságának olvasása közben annyira eltompul érzékünk, hogy a Deutsches Volksblatt komiszióján már fél sem tudunk eléggé habozni. A D. V. tárczázikket, Hans Arnold Schwer írta. De az ő bűnére még mentéséget is találhatunk abban, hogy ő nem magyar s hogy őt Zimándyék vezettek félre.

Kossuth Ferencz, mint az Esti Hirlap értesül, apja rágalmazásáért sajtópórt indít egy a bécsi Deutsches Volksblatt mint Zimándyék bécsi könyve ellen. A sajtópórt vitelével Neuda Miksa dr. hírneves bécsi ügyvédet bízták meg. Zimándyék különben könyvük ezim-lapján, mint az fennebb látható Budapestet mondják a könyv megjelenése helyéül, bár a könyv hátsó lapján ez olvasható: „Mechitocristen Buchdruckerei, Wien VII.”

Ereláthatólag a budapesti esküdtzéknek is lesz alkalma foglalkozni a magyar nemzet meggyalázásával, annál is inkább, mert Bécsben Zimándy és Zelenyák mint magyar honosok nem kerülhetnek az esküdtzék elé, hanem helyettük csak a bécsi nyomdász lesz kénytelen helyt állani.

BELFÖLD.

A király helyettese. A N. W. Tagblatt tegnapi számában azt jelentette, hogy a legközelebbi időre fontos uralkodói határozat közzététele várható, mely estei Ferencz Ferdinánd főherceget rendkívüli nagy fontosságú katonai állással tünteti ki. Az az állás, melyet a főhercegenek szánnak, eddig nem letezett a hadseregben és amikor most megteremtik, ez azzal a szándékkal történik, hogy Ferencz Ferdinánd főhercegenek, ki a király legidősebb unokafőnöke és prezumptív örököse: rendelkezési jogot adjanak a hadsereg legmagasabb főparancsnokságában. Vagyis más szavakkal

költöm. Iza az emlékezés első varázsa alatt állott és a mint átakartam ölelni, hozzám simult.

De egyszerre csak megszólalt a kis baba:

— Mama, mama!

A kicsike hangjában mintha lett volna valami esdő félelem s tekintetében ijedtség, a mint odafurakodott közzénk és belekapaszkodott az anyja nyakába.

— Mama, mama! — kiáltotta újra.

És mi eleresztettük egymás kezét s szögyenkezve néztünk egymásra, mint azok a bűnösök, a kik megrettennek a büntől s nem merik azt elkövetni.

Iza ölébe kapta a kicsikét és könyezve csókolta összeviszva.

— Én drágám, én védelmezöm!

Nekem csak annyit mondott, hogy felejtjük el azt, a mi elmúlt és maradjunk leg-alább becsületet őrizni az emlékeknek.

— Nekem már csak egy boldogságom van — szölt. gyermekere mutatva — és nem is vágyom másra. A szerelem ideje elmúlt, elérkezett a szereteté...

Delután elutaztam. A főnök ur meghívott, hogy, ha arra járok, okvetetlen térjek be, de, Iza, mikor kikisért, azt sugta:

— Ne jöjjön! Magának is kellemetlen nekem is!

És én nem megyek többé hozzájuk! — Parthie után nézek! Nem tudsz valami gazdag leányt? Elveszem, hátha a házasság engem is meggyógyít!...

Ferencz Ferdinándot ez uralkodói határozat a legfelsőbb hadur helyettesévé nevezi ki. A jelentés ez alakjában homályos s mindenesetre megerősítésre szorul.

Közös minisztertanács Bécsben. Vasárnap, apr. 3-án Bécsben közös miniszter tanács lesz, mely a közös költségvetés megállapításával fog foglalkozni. Ezt a közös minisztertanácsot csak abban az esetben halasztanák el pár nappal, ha a jelenleg gyöngéledő Lukács László pénzügyminiszter egészségégi állapotára szombatra nem javul annyira, hogy a közös minisztertanácsban résztvehessen. A közös minisztertanács után Bánffy báró miniszter elnök, Lukács László pénzügyminiszter Dáry Ignác földművelésügyi miniszter és Daniel Ernő báró kereskedelemügyi miniszter Thun gróf osztrák miniszterelnökkel, Haizl pénzügyminiszterrel és Bärenreiter kereskedelemügyi miniszterrel a kiegyezés kérdésében Budapesten megkezdett tárgyalások folytatására fognak összeülni.

Tiszától Bánffyig.

Debreczen, márcz. 31.

Tisza Kálmán nem tudott elvégezni az ügyvédi karra. A Tisza-féle vármegyei javaslatnak az 56-ik §-a a főispánnak akart rendőri hatalmat adni az igazságszolgáltatás felett, de ez csak jámbor óhajítás maradt, mert mint egy ember szállott síkra Magyarország egész ügyvédsége s magok a kormány-pártiak fejtették ki leghevesebb akcióit amely nek sikere az volt, hogy nem hálózta körül az igazságszolgáltatást a közigazgatás, a mi nálunk egészen politika még pedig korjes politika. Tisza legalább őszinte volt nem úgy, mint a rakóvetkező kormányok, amelyek jól ismervén a szegénység erkölcs és tisztesség-szarító hatalmát, valamint a pénz csábító erejét, lassanként belecsöppögtették ebbe a karbá is az elgyengülés mérget. Erdély Sándor igazságügyminiszter pedig az ő vezetése alatt álló bíróságokat szabadította az ügyvédi karra s ma ott vagyunk, hogy a védelem szabadságának a megkorlátozásával szerezte meg érdemek felfele. A czélzat igen vilagos.

Ez a jogtörő, alkotmányos garanciáinkat apránként megsemmisítő rendszer bizonyosan megtermi a politikai pereket, ahol a jogvédelem teljes erejének szabad kifejtése felette kényelmetlen volna az uődöknek. A bölesen előrelátó Erdély Sándor tehát már most kezdi preparálni az ügyvédi kart, nehogy annak a sorából tamadjanak férfiak, akik a jog és igazság hatalmas erejének bator hangoztatásával, a majdan életbe lépő esküdtzék előtt széjjel tépnek az elaláztatás halóját, melyet ez a kormány borított a nemzetre. Ugy látszik, Erdély Sándor igazságügyminiszter sincsen egészen hiával a történelmi ismereteknek. Valami dereng emlékeztében a második eszásárság depravált korszakából, amikor csak a védői székéből lehetett ostromolni a kormány-rendszer korrupcióját. A történelem philosophiájába oly mélyen behatolt kultur-kormány valószínűleg észrevette, hogy a harmadik köztársaság vezető egyéniségei, akik a francia nemzetet megállították a lejtőn, ugyanazok voltak, akiket nem tudott mint ügyvédek meghajtani sem a eszásárság pénze, annak raffikált fenye, — sem a rendőrsége s a kabinetordreokra dolgozó bírósága. A kikészítési eljárás nem megy könnyen. A budapesti ügyvédi kamara 2 napos közgyűlése arra mutatott, hogy igenis védekezik az ügyvédi kar az elnyomással szemben, keresi a módokat arra, hogy az ügyvédi kar régi nimbuszát visszaszerezze s dobja el a proviziók jövedelme, de a kar tekintélyét erősen megrongáló ornamentikáját, a mely ebben a korban hódított nagy teret. A tisztultabb felfogás teljes elválasztását követeli az ügyvédnek az üzletől, s ennek ma igaza van. Mert ezek a jövedelme üzletek, amelyek kivirágzották a mai kor meglazult erkölcsi érzületéből, csakugyan el kell, hogy választásának az ügyvédi funkciótól, ha az ügyvédi hivatás fennköltseget és annak a

nemességét megakarjuk őrizni. És éppen ezért sajnáljuk, hogy a budapesti kamara megállott a feluton határozatával, a helyett, hogy elevenbe vágott volna, lehetővé tette, hogy a bizonyítékok elégtelenségéből elősködjenek azok az emberek, akik ügynöki irodába valók, de nem érdemlik meg, hogy az igazságszolgáltatásban szerepeljenek.

Megis van a jelé a kamara fellépésében annak, hogy az ügyvédi kar érzi, hogy minő veszedelmek környékezik. Egyfelől a védői jogok forognak kockán, mert Erdély Sándor és Perczel Dezső sem az igazságszolgáltatás, sem a rendőrség brutalitási ellen nem adnak oltalmat. Másfelől a belső ellenség, magának a karnak meggyengítése azzal, hogy a non olet a legszabadabb magyarázatot kapja. Ez a felfogás nem az ügyvédi karban született meg, ezt a parlament egy részének üzleti ügyeskedése teleptette át az ügyvédek köze s egészen természetes ha az ország törvényhozásában lehetnek gyengébb elkek a melyek nem tudnak ellentállani a kísértéseknek az ügyvédi karban is helyt foglalhatnak ilyenek. A példa ragadós. Ha a képviselői mandátum üzleti czégtábla, az ügyvédi diploma is takarhat üzleteket. Sajnálatos tünet, ha a budapesti kamara e pontnál nem emelkedett a mai viszony k fölé; de vajjon lehet-e mást várni ma, mikor a képviselői inkompatibilitás magyarázata oly tág lelkiismerettel történik. Miért fosztassék meg néhány ügyvéd a tisztán üzleti jövedelemtől, ha az összeférhetlenségi bizottság — ez az eskü alatt itélkező parlamenti testület — minden üzletet megférhetőnek tart a képviselői függetlenséggel.

Ismét egy példája annak, hogy az erkölcsök súlyedése nem szorítkozik a Sándor u czai palotára; ha ott lazul az erkölcsi felfogás, más testületben is meglátszik annak a hatása.

A muszaj ünnep.

(Ápril 11.)

A tavasz — mint a redakciónkba beérkezett hősköltevényekből fájó szívvel értesülünk — tényleg bekövetkezett. Mennyi vers, mennyi kadencia!... Aztán van közte olyan is, amelyik valami ápril 11-i ünnepegről emlékezik ölelkező rimekben.

Ápril 11!... Igen, igen Magyarország hivatalos szabadságünnepe. — Bánffy báró exzellenziás ur azt mondta legyen, természetes tehát, hogy lesz. Na, de hát ez csak olyan parancsszóra való ünnepség. Ki ne ösmerné azt a kacagató bohózatot, melynek főszereplője a szörnyűképpen legmatikus angliusz, aki még köhögni is lusta. Aztán, ha szembe ölik valami nevetelő, nyafogva szól hátra a mungónak.

— Mungó nevéss!

És a mungónak kidüllednek a szemei, kicsurrán a könnye a hahotától.

Aztán megy meg a mylord tovább s meglátja Nápoly isteni panorámáját. Egyet randit a homlokán, a monokli alapottyan. És szinte sóhajtva szöli:

— Mungó bámulj!

És a derek szerezcsen nem gyöz sopánkodni, eláll a szemé-szája a nagy csodálkozástól.

S most Bánffy báró, hazánk saját külön angliusa nagy keservesen borzolja meg bajuszát. Rászöli idegesen a hivatalos Magyarországra:

— Mungó ünnepelj!

Mi sem természetesebb, mint hogy az alázatos, meghunyászkodó, hűséges Mungó tüstént plein-paradeba csapja magát és lelkesül, mint a pinty, mint... mint mikor muszaj...

A nyugdíjogosultsággal bíró Mungók vitez hada akár ünnepi bukfeneczet is vethet, ha ugy esik, a svarszegeb zászlót is szívére ölelheti, de az a Magyarország, amelyik a mostani márcziuson egynehány nyugovó, névtelen nagy halottról is emlékezik, bizony bizony mondom nektek, csak ugy a szür alatt gyújtja meg az április 11-iki ünnepi mécesét. Nem is lesz füstje annak a méces-

nek, amelyet félve takargatnak, hogy senki ne lássa...

Természetes, hogy mindez csak a függetlenségi magyarokra vonatkozik: Debreczen városát hivatalosan és ok 102-en, akik tegnap nagy diadalt arattak, másként gondolkoznak. Ők lelkesednek és készülnek a nagy ünnepélyre.

Április 11-én — tudvalevőleg — husvét másodnapja lesz; ezt az ünnepnapot a következő módokon akarják örömmünneppé tenni a nép számára azokon kívül, amelyeket tegnap elhatároztak:

Felhívják az összes megfelelőnek nem tartott villamvilágítási pályázókat, hogy mintegy próbaképpen állítsanak fel néhány gépet és világítsák ki a várost. A világítási társulatok mint a legjobb forrásból értesülünk, a felhívásnak engedtek, sőt a gázipar is hajlandó haragjából engedni és részt vesz a kivilágításban.

Hogy pedig a kétféle anyaggal és 4 féle géppel való világítás az összhang rovására ne essék: a mai estén próba világítást fognak rendezni és pedig a városházát, az összes középületeket ki fogják világítani villamos és gázfénnyel, azonkívül minden templom tornyából villamos transzparensok és reflektorok fogják előre vetni az április 11-iki fényzőnnek árnyékát.

El van határozva, hogy a városi tanács élen gr. Dégenfeld József főispánnal este 8 órakor a város fogatán meg fogja tekinteni a próbavilágítást, akiket követni fognak a városi törvényhatósági bíróság k o r m á n y p á r t i tagjai.

Klasszikus látványosság lesz. Egyebek közt arról értesülünk, hogy a városi tanács kebeléből kiküldött albizottság, mely az ünnepelés módjait megállapította fényes transzparensban nyilvánosságra fogja hozni azt a visszavont határozatot, amely március 15-ét akérja ünnepül s amelyet a főispán tegnap letagadott, holott maga is azt mondta, hogy ő nem tett volna kifogást az ellen a nap ellen sem.

Városi közgyűlés.

— Az utolsó tárgyak. —

Debreczen, április 1.

A tegnapi közgyűlésen még a következő említésre méltó dolgok történtek:

A színház átalakítása.

A különböző bizottságok javaslata szerint a színháznál szükségessé volnának a következő alakítások:

1. Alacsony nyomású gőzfűtésre	8600 frt
2. Vízvezeték berendezése	5400 „
3. Két mély furású kut	4000 „
4. Két új lépcsőház építése	15585 „
5. Tamlaszékek javítás	3500 „
6. Vegyes munkára	6000 „
Együtt	43085 frt

Tervebe van véve a földszinti padozat menedékesse tétele, a viztartó kádak elhelyezése

Ennek fedezetére rendelkezésére áll a nyári színház 38.566 frt 99 kr. alapja, betudásával a színházi felszerelések és javításokra felvett 3000 frtnak

F e j é r Ferencz dr. csak arra nézve kér felvilágosítást, vajjon a színpadon történeke-e módosítások, hogy a léghuzam megszűnjék.

S i m o n f f y Imre polgármester a tanácsi javaslattal nem találja megoldva a kérdést, hogy a színház tűzbiztonsága tekintetében biztosítva lenne.

A két lépcsőház még nem segít. Feleslegesnek tartja a két lépcsőt.

Z a d o r Lajos pártolja a tanács javaslatát.

S t a h l Géza a színpad rendezésére nézve kijelenti, hogy az új fűtési készülék beállításával a léghuzam megszűnik, de a színpad átalakítására a költségvetésbe összeg felvéve nincs, jelenleg csak a közönség bizottsága érdekében tetettek elodázhatatlan

intézkedések. Szükségesnek tartja a két lépcsőház építését, mert a torlódás most egyhelyen van mindenfelől, kivéve a karzatot, ez a tamlaszékek előtti tér. A tanács javaslatát ezután elfogadták.

Az Antal-féle Széchenyi utcái telek megvételének rendkívüli közgyűlésen névszerinti szavazásra való kitézését javasolja a tanács.

A javaslatot elfogadják s a rendkívüli közgyűlés határárpaját április hó 21-ét tűzi ki.

A tanácsnok az Aron-féle telek megvételére vonatkozó javaslatot a közgyűlés elfogadja s ennek megszerzésére nézve is a rendkívüli közgyűlést szintén április 21-ét tűzi ki.

A közgyűlés gyors egymásutánban tárgyalta le ezután a még hátralevő, csekély jelentőségű ügyeket — s elnöklő főispán d. u. két órákor a közgyűlést berekesztette.

Ujdonságok.

* **Haladunk.** Nagyban készülődik debreczen város minden polgára a mai nagy napra. Nagy nap viradt ránk, nem kevesebbről, mint a villamvilágításról van szó, a mely városunkat a haladás korszakában felemeli maradó városok közül a haladó világvárosok sorába. Nagy ünnep lesz ma a város több pontjain, ma fognak megtartani a villamvilágítási próbát. Debreczen város lelkes polgársága kitesz magáért, az országhoz elhatározta, hogy ünnepelni kell április 11-én és Debreczen első helyen fog eleget tenni a kívánságnak. Nagy áldozattal kivitték, hogy április 11-én villamvilágítással fogják az egész várost kivilágítani és mint látszik az nem is mese, mert a város főbb pontjain ma este nyolcz órakor próba villamvilágítás lesz. A városház összes ablakai, az imaházak tornyai és a színház kívül és belül lesznek kivilágítva. A próba világítást titokban akarták megtartani, hogy ha esetleg nem sikerülne a vállalkozó ne legyen blamirozva. A titkot a tyúk is kikaparja, s így este nagy közönség fog megjelenni, hogy gyönyörködhessek a villamvilágításban.

* **Hangverseny.** Ismétellen felhívjuk a zenekedvelő közönség figyelmét arra hangversenyre, melyet a zenede igazgatósága Buttykay Ákos zongoraművész közreműködése mellett ápr. 3-án, az egyet hangverseny termében rendez. Művészeink között ifjusága daczara is jó hírnevet szerzett már magának Buttykay Ákos. A zene iránti legőzhetlen vonzalma jogi tanulmányai közepett is a művészet útjára terelte. Az orsz. zenekadémián nyert kiképzése után több évig Stavenhagennek volt tanítványa s csak rövid ideje, hogy végleg itthon telepedett meg, — időnként azonban többször utazik külföldre, hol a sajtó hangversenyeiről kiváló előismeréssel nyilatkozik. De nemcsak mint zongoraművészt fogjuk őt ezuttal megismereni, de zeneszerzeményéből ki fog egyet, az e s dur scherzót mutatni, melyet a fővárosi sajtó osztatlan tetszésben részesített. Ifjú művésznök különben nem jön idegenbe hozzánk.

* **Új postahivatal.** A n.-váradai posta és távirda igazgatóság tudatja, miszerint Szabolcs vármegye Ramocsaháza községében f. é. apr. 1-én fel és leadási szolgálattal működő nem kinestári postahivatal lép életbe, mely összeköttetést demecseri postahivatallal naponként közlekedő gyalog küldönc járat útján fogja kapni. A ramocsaházi postahivatal kezbesítési kerületébe Ibrony és Kéres községek, Bünpuszta, Felegyháza és Kéres majorok oszthatnak be.

* **Az 1848—49-iki és Kossuth muzeumról** tévesen írta egyik lap, hogy Kreith Béla gróf el akarja adni muzeumát — Kreith ajándékba kinalja óriás gazdag gyűjteményét a fővárosnak — s ha ez el nem fogadná — Debreczennek azzal a föltétellel, hogy ez a muzeum allandóan látható legyen és hogy a főváros vagy Debreczen a muzeum átvétele esetén egy huszezer forintos Kossuth alapítványt tegyen Kreith gróf és neje nevében

Kossuth Lajos nővéreinek, illetőleg egyes utódainak javára, kik az alapítvány kamatait élveznék annak idején, ha igénybe venni óhajtanák.

Erre nézve a mai postával gr. Kreith Béla urtól a következő levelet vettük:

Tekintetes Szerkesztőség!

Egyik debreczeni lap tévesen azon hirt közölte, hogy én 48-as muzeumomat Debreczen városának eladni szándékozom.

E hír a valóságnak nem felel meg, mert én nem eladni, hanem oda ajándékozni akarom 100000 forintot is megerő muzeumom gyűjteményét oly feltétel mellett, hogy Debreczen városa tegyen le 20000 forint alapítványt gr. Kreith és neje névre, melynek kamatait annak idejében Kossuth Lajos nővéreinek egyenes utódaik élvezzék.

Ez a valóság! miért is kérem a tek. Szerkesztőséget, sziveskedjék becses lapja legközelebbi számában a fentemlített téves hirt rectificálni!

En muzeumomat azért szándékozom Debreczen városának átadni, mert Debreczen volt szabadságharcunk dicső napjaiban Magyarország tulajdonképeni fővárosa, továbbá, mert az az óhajom, hogy a szabadságharc emlékei s ereikéi allandóan fennmaradjanak s láthatók legyenek.

Multkoriban becses lapja részére közlés céljából elküldöttem Simonvitu tanárnak a 48-as muzeumomra vonatkozó alapos leírását, de sajna!atomra még eddig közölte nem lett miert is egy újabb példányt s Bartha Miklos muzeumomra vonatkozó cikkét batorokodom idemelleke ni kérve a tek. szerkesztőséget, hogy tekintettel Debreczen városának tett hazafias ajánlatomra, sziveskedjék a ket közleményt becses lapjában felvenni és az illető lapszámot nekem megküldeni.

Azt hiszem, hogy most az említett közlemények Debreczen város közönséget bizonyára érdekelnék fogják.

Kitünő tisztelettel vagyok

Budapest 1898 márcz. 31.

Szolgálatra kész hiva

gr. Kreith Béla.

* **A nyári menetrend.** Májusban lép életbe hagyományos szokás szerint az újvasúti menetrend. Mint értesülünk, Debreczenre vonatkozólag alig hoz nevezetesebb újításokat. Legfőlebb néhány percczel fogváltozni a vonatok érkezési és indulási ideje. Debreczent érdekölőleg egyetlen új vonatot állítanak be a menetrendbe: ez az új vonat Debreczen és B-Szt.-Mihály között fog közlekedni s Debreczenből délben indul Szt.-Mihály felé s onnan este tér vissza. — Ez által a nánási vasúton ezental naponta 3 vonat közvetűti a forgalmat. Főlemittjük egyuttal azt is, hogy a Debreczenel találkozó vasutak menetrendjei összeállításában is évről-évre kedvezőbben domborodik ki városunk központi jellege — s ez Dobiecki Sándor vasúti üzletvezető buzgalmanak kö-zönhető.

* **Az új kórházi biztos.** Vetéssy Bélát, ezt a szorgalmas, munkás tisztviselőt tegnap egyhangulag választotta meg Debreczen városi törvényhatósági bizottsága rendőrfő-mozóvá. A megválasztásával meüresedett első kórház biztos i lás, amelyre Simonffy Imre kir. tan. polgármester tegnap d. u. Kis Sándort a Phönix biztosító társaság tisztviselőjét nevezte ki.

* **Névmagyarosítás.** A belügyminiszter megenged e, hogy Szmerkács Albert debrecze ni városi irnok, valamint Albert, Gizella és Pal gyermek-ei vezetek nevüket Szemerére változtassa.

* **A bornyuhus árulók.** Tegnap reggel nagy sürges-forgas volt a kis-uj-utca torkolatánál, a hol eddig a mézsarszékek voltak. A bornyuhus-árulokat tudvalevőleg elhelyezték a kispiazcra, a Tisza-palota háta mögé. A főzelek árusok pedig a Rozsateren ülték fel a sá orfat. Persze nem minden gazdaszszony olvas ujságot, ennélfogva sokan tájékozatlanul keresek, — hogy merre is árulják matól fogva a bornyuhust a mézsarszékek helyét az utca gaminjai ugy elleptek, mint a varjuk a dombot, természetesen elhullott kraj-

csarokat akartak kikaparni a szemézből, amely jöskán van. Nagy diadal volt aztán, ha valaki talált egy krajczárt.

* Társas kirándulás Konstantinápolyba. A Debreczeni dalegylet május hó második felében testületileg kiu'azik Konstantinápolyba s visszajövet Szófiába, mind a két helyen jötevény célra hangversenyeket fog tartani. Az utazó társaság létszáma a működő tagokkal együtt 200-ban lett megállapítva.

A kirándulásban az egyesület tiszteletbeli, alapító s pártoló tagjai s hozzátartozói vehetnek részt, akik az egyesületnek még nem tagjai s részt akarnak az utban venni a jelenkezéssel egyidejűleg beiratkozni kötelesek.

Az utirány következő:

Debreczen—Temesváron át—Buziás külön vasuton. Buziástól hajón le a festői alduván Rustsuk—Csernavodába, onnan vasuton Konstantinápolyba (Küstendjébe.) Konstantinápolyban a fekete tengeren hajón Konstantinápolyba ott tartózkodás 4 napig. Konstantinápolyból külön vonaton Szófiába, — ott egy napi tartózkodás.

Szófiából—Belgrád—Zimonyon át külön vonaton hazautazás Debreczenbe.

Konstantinápolyban a társaság elsőrendű hotelben nyer szállásolást és étkezést részvehet a remek kirándulásokban kocsik, hajók s más közlekedési eszközök rendelkezésére állanak, úgy hogy Konstantinápolyban egy fillert sem kell költenie senkinek, mindezt a vállalkozó társaság fedezni.

Az utazási költség a Konstantinápolyi 4 napi tartózkodással összesen 160 frtba fog kerülni.

A résztvevők tartoznak a jelentkezés alkalmával 10 azaz Tíz forintot előlegként befizetni — ezen összeg a 160 frtba befizetés után ezenfelül fizetnek fejenként 1 frt readező díjat.

Jelentkezhetni Krasznay Ferencz ur egyesületi titkárnál.

Az egész út 12 napot vesz igénybe.

Az elnökség.

* Natália főhercegnő temetése. Tegnap d. u. 4 órakor ment végbe az elhunyt ifjú főhercegnő temetése Bécsben. A kopsorsót bszenteles után a kapuczinusok templomába vitték át, hol az udvar tagjai csaknem teljes számban jelen voltak. Ott volt a bolgár fejedelem, a spanyol nagykövete, a német nagykövete a titkos tanácsosok, miniszterek stb. A halottas kocsit négy órakor érkezett a kapuczinusok temploma elé. A kopsorsót bevitték a templomba, hol Gruscho bibornok nagy segédlettel beszentelte. Innen a sírboltba vitték, hol újra beszentelték. Itt átadja hosszú álmát a korán elhunyt szép hercegleány.

* Régiség lelet B-Diószegen. Bihar-Diószeg község határában a szőlőföld forgatása alkalmával Szőnyi József, Nagy József és Puskás István b-diószegi lakosok a minap 450 drb. régi ézüstpénzt találtak, melyek részint I. Rudolf német császár és részint XIV-ik Lajos francia király idejéből valók. Értékük 150—160 frt lehet. Hogy e régiség miként kerülhetett ide, valószínű; hogy protestánsoknak Franciaországból való száműzetése alkalmával hozatott be.

* Matematikusok és fizikusok gyűlése. A matematikai és physikai társulat ötödik rendes közgyűlését a társulat választmányának határozatából folyó évi április hó 3-ikán, d. e. 10 órakor, az egyetemi physikai intézetben (Budapest, VIII., Eszterházy-u. 3.) fogja megtartani. Targysorozat: 1. Elnöki megnyitó, 2. Titkári jelentés, 3. Pénztárvizsgáló bizottság jelentése, 4. Költségelőirányzat 1898-ra, 5. Választmányi tagok választása, 6. Indítványok. Aválasztmány azon reményben, hogy a közgyűlést a vidéki tagok közül is minél többen fogják megjelenésükkel élénkíteni, gondoskodott arról, hogy az ülés kapcsán néhány fontosabb s újabb időben közérdekűvé vált kísérletet, a levegő folyósítását, a Marconi-féle telegráfzást s b. bemutassák.

* Végzetes keztyű-tisztítás. Borzalmas szerencsétlenség érte városunk egyik magas állású hivatalnokának széles körben ismeretes kedves leányát. A szerencsétlen fiatal leány

keztyűt takarított bezinnel s a benzín az erős dörzsöléstől meggyújt. melyől csakhamar lángot fogott a ruha csipkézete is. A megrémült lány sikoltozva eredi futásnak a szobákban keresztül. A szerencsétlenségből nem volt elég — egy; másik nyomom követte. Az égő lány neki saladt egy üveges könyvszekrénynek, mely összevágta az arcát. A súlyosan megsebesült kisasszony iránt ismerősei körében nagy a részvétel.

* Fazekas Mihály emléktábla leleplezése. Ludas Matyi hírneves megénekölőnek Fazekas Mihálynak az iparbank falában elhelyezett emléktábláját április hó 17-én d. e. 11 órakor leplezi le a Csokonai kör. — Az ünnepély részletes programját még nem állapították meg.

* Az első asztal-társaság ma este népes lakomát rendezett elnöke Vetéssy Bela tiszteletére abból az alkalomból, hogy a városi közgyűlés egyhangulag r. fogalmazóvá választotta.

* Betörők garázdálkodása. Élesen nagy volt az izgalom a múlt héten. Betörők jártak a városban, galád munkájukkal reméltet okozva mindenfelé, 24-én éjjel Végner Ede üzletét törtek fel; az ajtó vaspántját lefeszítve, már be is hatoltak a bolthelyiségbe hirtelen azonban valaminő nesztől megriadtak s tovább álltak anélkül, hogy bármit elraboltak volna. Ugyanazon az éjszakán nagyobb sikerrel dolgoztak a most még ismeretlen gonosztevők Veres járásbírói irnok lakásán. A kertfelé szolgáló ablakot betörvén, behatoltak a szobába s ott minden elvihetőt ami kezük ügyébe esett magukkal elcipeltek. Az élesdi csendőrség még viradóra megkezdte az erélyes nyomozást s mint tudósítónk jelenti nyomában is van a gaztetteseknek, kik többen voltak.

* A magyarországi munkások rokkant és nyugdíj egylete. az évi közgyűlése alkalmából most becsátotta ki ötödik évi jelentését mely ezen közhasznú intézmény szép haladását tünteti fel. Az egylet 1893 márczius 5-én alakult meg oly célból, hogy a szegény munkásoknak, kisiparosoknak, ugyszintén a kisebb hivatalnokoknak is alkalmuk legyen jövőjük biztosítására s ca tagjai lesznek az egyletnek aggodalom nélkül nézhetnek a jövő elé, mert ha a kenyeret kereső eszköz kihullt kezökből a mikor megöregszenek vagy munkaképtelenek ké lesznek! az egylet oly tisztes héti segélyt biztosít számukra öltök végéig, mely meg menti őket a társadalom és embertársaik könyörületelességétől, a koldusbottól. Ezen gondoskodással az egylet fontos társadalmi érdekét szolgál, mert s segélyezésével kevesbiti a proletárok, a koldusok számát. Joggal számít tehát a társadalom támogatására is. Kivánatos, hogy a társadalom és egyesek is támogassák az egyletet, hogy ez viszont fokozottabb mértékben teljesíthesse a segélyezést. E fontos társadalmi hivatást méltányolta a keresk. miniszter is, midőn az egylet terjesztésére 100 frnyi postabélyeg adományozott s azt a munkások és munkások támogatásába ajánlotta. Budapest székesfőváros az elmúlt évben 100 frt, a Hazai Bank 50 frt, egyesek körülbelül 400 frt, egyesek körülbelül 400 frt adománnyal gyarapították az egylet vagyonát. Alapító tagul (100 frttal) belettek: Hölber Testvérek udv. kocsigyára, lovag Siersch Alfréd, gróf Csáky Károly püspök. Az egyletnek tagja lehet minden munkás, iparos, vagy bármely más foglalkozásu egyén, sőt nők is, karkülönbség nélkül s orvosi vizsgálat mellőzésével. A tagok 10, 12 és 15 kr, heti illetéket fizetnek. Ha tíz évi tagság után a tag saját szakmájában munkaképtelenné válik, 4.20, 4.80, illetve 5 frt 05 kr. heti segélyt kap élte végéig. Ez a heti segély évről-évre emelkedik, a mint a tag később válik munkaképtelenné. Negyven évi tagság után hetenkint 6. 7, illetve 8 frt 50 kr. a nyugdíj s ezt életfogytigán élvezi a tag, tekintet nélkül a munkaképességre. A segélyre jogosult tag halála esetén az özvegy végkielégítést, az árvák pedig neveltetési járulékot kapnak. Az egylet országos szervezete s az ország nagyobb városában 22 főkegyelete van u. m. ó-Budán, Diósgyőrött, Zomborban, Miskolcon, Apatinban, Szolokon, Resiczabányán

Temesvárott, Duna Földvárrott, Kaposvárott, Érsekújvárott, Szekesfehervárott, Pozsonyban, Esztergomban, Oravicán, Stejerlakon, Sátoralja-Ujhelyen, Nagy-Kunizsán, Szeghalmon, M.-Szigeten, Kudsiron és Vajda-Hunyadon. Fiók-alakításhoz legalább 59 tag szükséges. Az egylet életrevalóságát legjobban igazolja az, hogy jelenleg 9 tiszteletbeli, 6 alapító és 5034 rendes fizető tagja van. Vagyona pedig, mely teljesen biztos alapon a Hazai Bankban van elhelyezve, tuhaladja az ötvenezer frtot. Az egylet idei közgyűlést apr. 3-án d. u. 2. 1/2 órakor tartja meg Budapesten, a Lipótczei városnagyeremben. Az érdeklődőknek személyesen vagy levélileg kifejezett óhajására az egylet elnöksége szívesen szolgál bővebb felvilágosítással s magar, német, tót és oláh alap-zabályokkal. Az egylet helyisége Budapest, VIII. József-körut 68 szám alatt van.

* Menekülés a halál elől. Két vidéki idősebb nő epen a kisvonalat sinközéit választotta ki beszélgetésük helyéül a Hungária előtt s úgy elmerültek a szóhajásban, hogy észre sem vették a kis vonatot, mely lármás kongatással robogott felejük. A vonatvezetőnek epen az utolsó pillanatokban sikerült megállítani a vonatot s egy ember meg a két nőt rángatta el a sinek közül. A legérdekeltebb a dologban, hogy még a két halálból menekültnek állt feljebb s gyors peregésű nyelvükkel ugyancsak megtitultak a magyar nyelv szótárában fel nem található címzésekkel a kis vonatot.

* A csók. A rendőrkapitányságra hoztak egy fiatal embert. Az udvaron kíváncsiakodók tömegében élénk feltűnést keltett, mert az ifju csinos volt s kifogástalan öltözetet viselt. A leányok mintha megszerették volna csinos arcát, a bűnösök mintha megirigyelték volna kifogástalan szabasu ruháját. Es nem tudtak kimagyarázni sehogysem, hogy az ifju hogyan jutott összeütközésbe a büntetőörvénykönyv §§-val. Am az ifju eltűnt az ajtó mögött s a kapuban pár pillanat mulva feltűnt egy piruló hölgy alakja. Tetovazva állott meg a kíváncsiakodók előtt, aztán meresz elhatározással besietett az ajtón át, amelyen előbb az ifju tűnt el. A rendőrkapitány előtt találta magát, ott állt már a fiatal ember is. Most mintha jobban elpirult volna a hölgy és felve tekintett a kapitányra ki imigyen szólt: — Önt ennek az ifju hölgynek lakása előtt tartóztatta le a rendőr, mikor éppen be akart oda hatolni. Ugy van?

— Igen.

— Mit akart ott?

— Be akartam hatolni, igaz, tiltott dolgot akartam tenni, de kara belőle egyikünknek sem lett volna — válaszolt és hamskásan megpördörte piczi szénfekete bajuszát.

Egy pár percig hallgattak, de mikor látta, hogy a kapitány nem sokat ért belőle hirtelen kivágta:

— Csókot akartam lopni!

A hölgy eltakarta piruló arcát, úgy látzott, mintha mondani akarta volna:

— Igazan csak ennyit, azt hittem, hogy mást...

— Nagysád — szakította meg a csendet a rendőrkapitány — kívánja a fiatal ember megbüntetését?

— Most nem, majd ha tetten érem — szólt és el-ietett. Az ifjut is elbocsátották a rendőrségről. A kapuba állók látták, hogy a piruló hölgyet utólerte az ucsasarkon...

Színház.

* A sabin nők elrablása. Schünthamnak Benedek Gyua által mazyarositot bohózata ment tegnapi este csekély közönség előtt kitűnő előadásban. A szerepök mind kitettek magukért s pompás ensemblet alkottak s a közölkök S z a t h m a r y t és T a n y különösen iemlejük, ez a többiek érdeméből mit sem von le s a való-ágnak felel meg. A jól sikerült este, a drabnak teljesen kiaknázott pompás komikuma az idény végére emlékeztető közönségnél nagyobb ut mezedem-et volna: hanem a kik ott voltak, nem bánták meg.

A Kaposi-ügy. Azt hittük, hogy végvalahára vége lesz az előcsatorzásnak ebben a famózus primadonna-ügyben a sz. ohazi-bizottság korrek. határozata után. Hogy mennyire korrek. éppen az alábbiakkal akarjuk igazolni, előbb azonban néhány kijelentést akarunk tenni. Ezek pedig a következők: Az énekesnőknek olyan sablonokba való osztását mint a színigazgató szerződése követelné helyesnek nem tartjuk már csak azért sem mert ez kizárna, a kettős szereposztást, arról nem is beszélve, hogy az énekesnők fejlődését lehetetlenne tenné. Ezért volt helyes a Komjáthy bejelentése, a ki bejelentett három „énekesnő”-t s nem osztályozta egyiket sem. Sőt tovább megyünk tudomásunk van róla, hogy az esetre, ha háromjuk között klasszifikációt végezt volna hivatalosan is a színhazi bizottság, mint ahogyan egyik tagja előszóval megírtte: valamenyit itt hagyta volna Debreczont. Mivel azonban ők osztályozva és osztályozatlanul egyaránt csak hárman vannak: joga volt a színhazi bizottságnak egy negyediket és pedig mind a háromnál kiválóbbat követelni, már csak azért is, mert tudvalevő, hogy F. Kallay Lujza nem bír meg minden szerepet, nem léven szoprán hangja. Ez a határozat nem lehet sértő ő reá, bizonyára nem az Serfőzy Zs-nire nézve sem; hogy pedig Kaposi Józsa miként fogadta, arra vonatkozólag íme itt közöljük az ő saját levelét, amelyet egyik debreczeni ismerősének írt:

„De hát mit akarnak én tőlem? hisz én szubrett vagyok; hisz Kallay játszik minden koloraturát: Kéka szonnyban a bárónét, Varró gyűrűben Reneét, Virágcsata-ban Varróleányt stb., stb. Nekem, ha utanam dobják, még akkor sem kell!”

Hogy pedig szubretnek milyen Kaposi Józsa: arra nézve nyugodtan hivatkozhatunk az egész tavalyi működésére. De ha talán ez nem elég, hivatkozhatunk az egész budapesti kritikára. Mindezt azonban nem tesszük, csupán két pozsonyi és egy temesvári lapnak közleményeket nyomtatjuk le Kaposi Józsa-nak a pozsonyi bucsufellépte alkalmából:

— Kaposy Józsa, a Krecsányi társulat kedvelt primadonnája a héten bucsuzik Pozsonyban, mert virágvasárnapról kezdve megvalik Krecsányi színtársulatától és a debreczeni színtársulatnak lesz a tagja. A temesvári közönség, melynek kedves emlékeiben maradt a szép tehetségű, gyönyörű hangú primadonna, bizonyára sajnálattal fog értesülni arról, hogy eltavozik a temesvár-pozsonyi színtársulat kötelekeiből, melynek egyik disze és vonzereje volt. A pozsonyi bucsu-estére Kaposy temesvári tisztelői közül is többen felrandulnak Pozsonyba.

II.
Ez alkalommal bucsuzott el közönségünk től Kaposy Józsa k. a. ki „Roxelane” szerepében úgy kedves, eleven játékkal, mind izléssel előadott, csinos dalsíval egyformán kiérdemelte a közönség és a kritika elismerését. — A közönség több ízben zajosan megtapsolta.

III.
Frl. Kaposy sang die „Roxelane” und der reiche Beifall, den sie für diese zweifello tüchtige Leistung fand, wird der Dame wohl stets eine angenehme Erinnerung an Pressburg sein. In Fräulein Kaposy verliert unser Ensemble eine tüchtige, stimmbegabte Sängerin, die nicht sobald einen Ersatz finden wird.

(Kaposi kisasszony énekelt Roxelane-t és a nagy tetszés mely ezt a kétségtelenül derek vallplokzást fogadta, bizonyára mindig kellemesen fogja a kisasszonyt visszaemlékezni Pozsonyra. Kaposi kisasszonyban ensemble-nk derek, hanggal bíró énekesnőt veszít, akinek nem egyhamar fogják utódját találni.)

Azt hisszük ezekhez nem kell kommentár és csak sajnálni tudjuk azokat, akik nem álltak egy nőt minden ok nélkül egész egzisztenciájában önkre tenni akarni.

„Ez az apád” *)

— Botrány a váci utcában. —

— A Függetlenség tudósítójától. —

Debreczen, apr. 1.

Mintha bizony nem is az élet szötte volna ezt a történetet, hanem ott született volna valamelyik szentimentális novella író agyában,

A budai hegyek egyik lépcsőzetes utcájában, kicsiny kis ház egy ablakos parányi szobájában lakott egy szépséges varróleány. Löffe Lidának hívták. Nem volt senkje ebben a nagy városban. Barátja sem volt, csak a két kacsója. Ezzel kereste egyik napról a másikra kenyerét, egy Dorottya-utcai kereskedőnek bimezgetett cifrabnállal cifrabb monogramokat. Ott üt egész nap az arasznyi nagyságú ablak előtt, várta, várt szorgalmasan. Amikor aztán eljött az este, vette az elkeszített munkát s vitte bába, hogy megkapja napi keresetét.

Szép volt nagyon a kis varró leányka, utána nezett mindenki, amint sie ve eltipteget az emberek mellett. Egy este aztán masodmagával ment haza Szép sugar alak volt a kis sőrője, egy suhogó reverendájú pap, aki e től kezdve nap-nap után elkérte a szép Lidikét Budáról Pestre. Eleinte elváltak a kapuban, később aztán együtt ültek odabenn a szegényes asztal mellé.

Igy ment ez soká. A kis varróleány majd hogy bele nem szédült a nagy boldogságba, míg egyszer a lovagot ki magas allasu miniszteri hivatainak volt ki nem neveztek egy vidéki nagyobb városba címzetes főpapi méltóságra.

Ettől kezdve nagyon szomorú napokat látott a boldogsághoz, kacajhoz szokott kis szoba. Löffe Lidia egyedül varrogatott a parányi ablak előtt s könnyezve várta a megígért leveleket. Hiába várta, level nem jött, de jött helyette más — egy siró-rívó kis baba.

Mult, mult az idő, fiucska lett a kis babából, aki már nemcsak együtt sirt a szomorú mamával, hanem együtt várta — az apát.

Nem jön, nem jön — sóhajtott minden nap az anya s várt új reményekkel, hátha... hátha... A szegény megcsalott teremtést legjobban az keserítette, hogy utolsó levelére goromba, elutasító választ kapott: Lassan-lassan elkezdett a bosszu tervével foglalkozni.

Terve végrehajtására ma a véletlen alkalmat adott. Tegnap nem kapott munkát a kereskedőtől, szabad napja lévén, sétálni elindult negyedféle éves fiúcskájával, Valahogy a váci-utczába is betévedtek. A tavaszi verőfényben sűtkérező elegáns közönség közt, vezetkedte kezénél fogva a gyermeket, amikor a szembe jövők közt megpillantott egy reverendás alakot.

Az első pillanatban szinte megdöbbsent a férfi lattára, de aztán kipirult arccal nyújtotta felé kezét:

— Dóri? ... Nézd fiam, ez az apád. A megszólított dölyfösen taszította el magát a fele nyújtott kezét s hirtelen sarkon fordulva igyekezett kitérni a kellemetlen találkozás elől.

— Dóri, hát meg se alsz, — szolt utána a nő. Mikor aztán látta, hogy még szoba se akar ve e állni, egy hirtelen ugrással utóérte a menekülő embert és teljes erejével belekapaszkodott a reverendájába. Rövid dulakodás után a pap végig hasított reverendával ugrott a közeli bérkocsiba s elhajtatott.

Löffe Lidia egy darabig összeszorított ököllel bámult a robogó kocsi után, aztán zokogva szorította magához a megszeppent kis fiút.

— Nem gyermekem, nem apád az neked gyere én edes kis fiam, susogta a gyermek fű

*) Ez a közlemény még 29-án jelent meg, mi azonban — az igazat megvallva — nem hittük el s ezért nem vettünk róla tudomást; beavartuk tehát a köteles 48 órát, míg az esetleges cáfolat megjelenik. Ez az idő tegnap lelelt s a várt cáfolat elmaradt, tehát köteleességünknek tartjuk a közleményt minden egyéb megjegyzés nélkül reprodukálni. Szerk.

lebe s kis idő múlva elvegyült az összeverődött báméskodó tömegben.

Primadonna a bíróság előtt

— Juhász Ilona kontra Komjáthy János. —

Színészeink közül tegnap néhányan a kir. járásbíróság előtt tartottak főpróbát a végből, hogy Juhász Ilona énekesnőnek, ki mult évben színházunknál is működött, Komjáthy János színigazgató ellen szerződészegés czímen követelesbe tett 1000 frt igény-ügyébe tanuskodjanak.

A bajos felperesné Szegedről utazott le, a tárgyalásra s ügyvédje Dr. Kardos Samuel kíséretében jelent meg a tárgyaláson, míg az alperesként szereplő Komjáthyt Dr. Magoss György ügyvéd képviselte.

A kérdés a felett forgott, hogy mikor kezdte meg szereplését Juhász Ilona a debreczeni színházban, s az igazgató felmondása a kikötött egy hónap határidőn belől történt-e?

Elsőnek Antal Adolfot hallgatták ki, a kivel Juhász Ilona lakott. A feltett kérdésekre vallja, hogy Komjáthytól nov. 15-én kapott először levelet felperes, melyben az volt írva, hogy ha egészségi viszonyai úgy kívánják, az igazgató készséggel beleegyeznek, hogy panaszos üdülés végett szabadságra meccjen. A másik level, melyben a fölmondást közölte vele az igazgató nov. 17-én érkezett. A színhazi szolgálata hozta s atvételi elismervény mellett kézbesítette a felperesnek, ki előbb aló sem akart írni, és csak az ő kérére írta alá.

Antal Adolfné, szül. Schön Sarolta mindenesben egyező vallomást tett férjével. A két tanut vallomására a bíróság megeskette.

A következő tanu a színházlátogató közönség kedvelt művésznője F. Kallay Lujza volt, kit felperesi ügyvéd különösen arra néve óhajtott kihallgatni, hogy a színházban hogyan kapják a fizetést és hogy mely időtől folyósítják a fizetést?

A feltett kérdésre tanu azt vallja, hogy a fizetést minden hó 16-án és 1-én utalják ki utólagos részletekben és a fizetést rendszeren a történet megállapodás szerint folyósítják, azonban leginkább akkor szokott a fizetés folyósítatni, mikor az illető tényleg megkezdi működését.

Arra jól emlékezik, hogy felperes az okt. 20-án előadott „Hoffmann meséiben” lépett fel először és hogy 19-én az emlékpórában jelen volt. Az emlékpórában megelőzőleg volt zongoraproba is, de hogy mikor arra nem emlékszik.

Vidor Dezső, igazgató-helyettes vallja, hogy Juhász Ilona 19-én volt próban először és azt megelőzőleg semmiféle próban jelen nem volt. Ő a próbakönyvet is megnézte, de 19-énél előbb felperes neve elő nem fordul. Megérkezéséről biztos tudomása nincsen. Fizetését ő utalta ki 16-ától kezdve mint igazgató helyettes a saját felelősségére, de erről az igazgatónak tudomása nem volt. Arra emlékezik, hogy felperes jelentkezett zongorapórára 16-án reggel és ő fel is akarta írni, de déután — gyengélkedésére hivatkozva — vizszalépett és ő nem is írta fel. Hogy aztán volt-e zongora próba, azt nem tudja, de ha volt is, nem hívta alosan volt.

A színházi zsűri okt. 16-tól keltezetten adta ki azon nyilatkozatát, melynek alapján felperesnek felmondtak.

Erre nézve Vidor előadja, hogy biztos tudomása nem volt az igazgatóságnak arról, hogy Juhász mikor érkezett meg, csak annyit tudott, hogy 15-ike előtt nem játszott. Az tehát, hogy pár nappal előbb, vagy később van keltezte ez a nyilatkozat, lényegesnek nem vehető.

Tanay Frigyes tanu vallja, hogy Juhász Ilona okt. 19-én kezdte meg a próbat. Egyebekre nézve mindenben egyező vallomást tesz Vidorral. A tanuk meghiteltettek.

Dr. Kardos Samu jogi érvekkel telt beszéde, valamint dr. Magoss György alperesi ügyvédnek felperesi ügyvéd érvei ellen felhozott nyomatekos ellenérvei után a bíróság következő ítéletet hirdette ki:

„Ő felsége a király nevében! Felperes

Kávéház átvétel és megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, hogy a Sas-utczán lévő

„Otthon“ kávéházat

megvettem s azt továbbra mint tulajdonos vezetem. Czélszerű átalakítás, modern berendezés, izletes és kiváló minőségű kávéházi italokat szereztem be s azoknak pontos felszolgálása, vendégeim kényelme, törekvésem főczélját képezik.

Midőn e téren évek során át szerzett tapasztalataimra hivatkozva, szíves pártfogást kérek, tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű közönséget az „Otthon“ kávéház f. évi április 2-án, szombaton, elsőrendű zenekar közreműködése mellett tartandó **ünnepélyes** megnyitására meghívni.

Tisztelettel

Lévai J.

Kávéházamban az összes helybeli lapok mellett a következő lapok olvashatók: Egyetértés, Pester Lloyd, Pesti Hirlap, Országos Hirlap, Magyarország, Mátyás diák, Borsszem Jankó, Üstökös, Fliegende Blätter, Magyar Figaró.

**Mária-
czelli
Gyomor-
cseppek**

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nékülözhetetlen és áthatóan ismeretes hazai és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: élvágytalanság, gyomoruyengeség, bűzös lehelet, fullajtság, savanyú felbőgés, hasmenés, gyomorfégés, felesleges, nyálkakiválasztás, sárgaság, andor és hányás, gyomorgörcs székülés.

Hathatos gyógyszernek bizonyult lejjárásnál, a meynyiben ez a gyomortól származott, gyomortüneteknél ötelekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorrhoidáknál.

Említett bajoknál a **Máriazell gyomor-cseppek** ezek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány lanusit. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerüzem Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

A Máriazell gyomor-cseppek valódián kaphatók.

Kapható Debreczenben: Göll Nándor, Toth Béla, Mihalovits István Dr. Róthschnek V. Emil, Tamásy és Balázs gyógyszerészeknél. **Dioszegy**: Vaday Ignác. **Er-Mihályfalván**: Mátray István. **Hadhazon**: Farkas Ödön, Kabán; Horváth Kálmán gyógyszerészeknél.

Gazdák és Kertészek figyelmébe!

Eredeti fajtisza **magvakat**

kertbe és gazdaságokba ajánlunk a legolesőbb árak mellett

Deutsch Albert és Fia

Hatvan-utca 1096.

Lóhere és Luczerna magvakat tisztítani és arankamentesíteni felvállalunk.

PUTZER GYÖRGY

Nagyvendéglős és Bajor-pincze

DEAKTÉR és

Putzer György volt Karikás-esárdája

ÖS-BUDAVÁRA

mind a két helyiségben elősmert kitűnő konyha, elsőrendű Dréher-féle és Bajor-sör kimérése, valódi és hamisítatlan magyar és francia borok.

A Bajor-pinczében naponta zeneestély szabad bemenet mellett.

Mind a két helyiségben mérsékelt árak és legfigyelmesebb kiszolgálás.

Tisztelettel **PUTZER GYÖRGY**

vendéglős.

Szőlőtermelőknél

és

szőlőexporteuróknél

ajánlok jutányos ár mellett

szőlőkiviteli kosarakat 5 és 10 kiló súlyra, valamint kosár utazó bőröndöket, ruhás- és papirkosarakat.

Vállalkozóknak kubikos és saroglyás targonezákat, kerti berendezéseket.

Megrendeléseket kerégyártó és kosárkötő munkákra igen olesó árak mellett elfogadok.

Tisztelettel

Bernáth Jenő

rabmunka vállalkozó, a törvényszékkal szemben.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczenben a főpostával szemben.